

Direcció General d'Arxius, Biblioteques, Museus i Patrimoni
Servei de Biblioteques

La tradició industrial , bibliografia bàsica

1714 / 2014



Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Coordinació:

Jordi Llobet Domènech, del Servei de Biblioteques

Selecció i redacció:

Montserrat Lobato Just, de la Biblioteca Central d'Igualada

M. Teresa Miret i Solé, de la Biblioteca Central d'Igualada

Àngels Dalmases, del Centre de Documentació del mNACTEC

Volem agrair la col·laboració en l'elaboració de la bibliografia a Maria Josep Palau Méndez, del Servei de Biblioteques, i a Jaume Perarnau, director del mNACTEC.

Revisió lingüística: Joana Roch Izard

Barcelona, novembre de 2014



Els continguts d'aquesta publicació estan subjectes a una llicència de Reconeixement (by). Es permet qualsevol explotació de l'obra, incloent-hi una finalitat comercial, així com la creació d'obres derivades, la distribució de les quals també està permesa sense cap restricció.

► Sumari

► Presentació.....	4
► L'economia i el treball.....	5
► Els recursos i les indústries.....	8
► Lletres industrials.....	13
► Llibres per a infants.....	20
► La indústria a la xarxa	25



Central tèrmica La Canadenca, c. 1921, Arxiu Nacional de Catalunya

► *Presentació*

El Servei de Biblioteques del Departament de Cultura i la Xarxa de Turisme de Industrial de Catalunya (XATIC), amb la col·laboració de la Gerència de Serveis de Biblioteques de la Diputació de Barcelona, treballen junts, des de fa uns mesos, en un projecte que pretén assolir un doble objectiu: difondre i promoure el patrimoni industrial català així com els equipaments que s'ocupen de conservar-lo i dinamitzar la lectura a les biblioteques en base a la cultura industrial del nostre país.

La bibliografia bàsica que ara rebeu vol donar suport al treball que comparteixen, hores d'ara, un grup de 15 biblioteques públiques amb el suport dels equipaments integrats a XATIC i que es concreta en un ventall d'iniciatives diverses: creació de centres d'interès a les biblioteques, incorporació de novel·les en els clubs de lectura i d'àlbums infantils en les hores del conte, etc.

Per tal de facilitar la gestió de les col·leccions de les biblioteques i poder actualitzar els fons sobre la matèria, la proposta de lectura inclou exclusivament obres disponibles al mercat. La tria inclou llibres de coneixements per a adults (33 títols) i per a infants (27), una selecció bàsica de textos de ficció (36 títols) i un ventall significatiu de recursos digitals (17). Cal valorar aquí la recerca feta pels professionals que s'han ocupat d'elaborar la bibliografia: la Montse Lobato i la M. Teresa Miret, de la Biblioteca Central d'Igualada, i l'Àngels Dalmases, del Centre de Documentació del mNACTEC.

En el paisatge de molts pobles i ciutats es perfilen encara unes altes xemeneies, petja inesborrable del nostre passat industrial. La tria que us ofereix el Servei de Biblioteques posa els fonaments per entendre les arrels d'aquestes columnes que perviuen avui com a símbol i expressió del procés d'industrialització que va transformar Catalunya a partir del segle XIX.



El Vapor Aymerich, Amat i Jover (1909). Mnactec

► *L'economia i el treball*

Atles de la industrialització de Catalunya : 1750-2010 / directores: Jordi Nadal Oller, Josep M. Benaul Berenguer i Carles Sudrià Triay. - Vicens Vives, 2012. - 529 p. + 1 CD-ROM. - ISBN 9788468207582. 102,00 €

Àlbum de gran format, amb molts recursos gràfics, que descriu les tendències de la nostra economia, a partir del procés d'industrialització del país iniciat a mitjan segle XVIII. Jordi Nadal, un dels directores de l'obra, és la màxima autoritat en l'estudi de la història de l'economia catalana. La informació es pot ampliar amb dos títols complementaris: *Atlas de la industrialización de España; 1750-2000* (Crítica, 2003) i *Atlas industrial de la Región Metropolitana de Barcelona* (Beta, 2006).

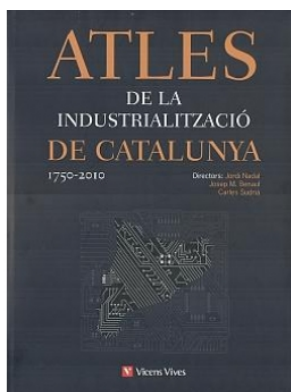
Barcelona malgrat el franquisme : la SEAT, la ciutat i la represa sense democràcia / ed.: Sebastian Balfour. - Museu d'Història de Barcelona, 2012. - 215 p. - (Pòsits). - ISBN 9788494081309. 18,00 €

Recull d'escrits que ofereixen una aproximació als canvis estructurals i industrials que viu la ciutat a partir de la dècada dels 50, per aprofundir a continuació en el seu impacte econòmic, social i urbà en les dècades següents.

CABANA, Francesc. - ***La burgesia catalana : una aproximació històrica***. - 2a ed., reimpr. - Proa, 1997. - 286 p. - (Monografies). - ISBN 9788482562605. 22,00 €
Francesc Cabana, estudis de l'economia catalana, presenta un dels protagonistes de la història industrial del país: els propietaris dels mitjans de producció -terra, comerç, indústria, finances- i tots aquells que donaven suport a una societat capitalista.

La Catalunya emprendedora en imatges : segle XIX i primers anys del segle XX / director: Francesc Cabana i Vancells. - Enciclopèdia Catalana, 2010. - 4 v. - ISBN 9788441219410. 450,00 €

Obra enciclopèdica que aplega més de 2.500 imatges comentades que il·lustren la història de la Catalunya emprendedora i la seva transformació industrial durant el segle XIX i primers anys del segle XX. Pla de l'obra: 1: L'aprofitament de la terra; 2: La transformació industrial, I. El sector tèxtil; 3: La transformació industrial, II. Resta de la indústria; 4: Els serveis.



FELIU I MONTFORT, Gaspar. - ***Història econòmica de Catalunya***. - Base, 2012. - 182 p. - (Base històrica). - ISBN 9788415711025. 15,00 €

Breu síntesi de l'evolució de l'economia catalana, des de la romanització, la formació de Catalunya i la gran expansió medieval, fins al creixement del segle XVIII, la revolució industrial del XIX, el gran avenç del segle XX i la crisi actual. Gaspar Feliu és catedràtic de la Universitat de Barcelona i membre numerari de la Secció Històrico-Arqueològica de l'Institut d'Estudis Catalans.

Informe anual sobre la indústria a Catalunya : 2013 / Observatori de Prospectiva Industrial ; coord.: Xavier Cuchí Burgos. - Generalitat de Catalunya. Departament d'Empresa i Ocupació, 2014. - 284 p. - ISSN 2013-7486. 15,00 €
Edició electrònica de l'informe anual que publica la Generalitat sobre l'evolució dels diferents sectors de producció i els principals esdeveniments de la indústria catalana al llarg de l'any. L'informe, en què han col·laborat uns vuitanta especialistes, analitza les variables i els indicadors principals de la indústria catalana i fa una anàlisi dels vint-i-sis sectors més importants. Un altre títol d'interès sobre la matèria publicat pel Departament d'Innovació, Universitats i Empresa: ***La indústria catalana després de la crisi*** (Observatori de Prospectiva Industrial, 2011).

El món del treball industrial a la Catalunya del primer terç del segle XX : les llavors de la revolució / Direcció General del Patrimoni Cultural. Arxiu Nacional de Catalunya. - Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura, 2004. - 111 p. - ISBN 9788439365013. 20,00 €

Catàleg de l'exposició programada paral·lelament al diàleg "Les cultures del treball" dins el Fòrum 2004. Mostra el context històric i social en què vivien els treballadors industrials catalans del primer terç del segle XX: com treballaven, com eren les condicions de vida, quines eren les formes de divertir-se, les aspiracions i els problemes comuns i com lluitaven per solucionar-los. Les nombroses fotografies s'acompanyen de breus textos en català i castellà.

MONTELLÀ, Assumpta. - ***El silenci dels telers : ser dona a les colònies tèxtils catalanes***. - Ara Llibres, 2012. - 236 p. - (Sèrie H d'Ara Llibres). - ISBN 9788415224785. 19,90 €

Crònica de les vivències de les dones i les nenes que durant dècades van treballar a les colònies tèxtils de Catalunya, des de l'inici de la indústria tèxtil catalana fins als nostres dies. A través del testimoni de nombroses dones i treballadores de les fàbriques es reconstrueix una manera de viure en un entorn en què les condicions laborals i les vivències personals adoptaven formes molt singulars.

TEIXIDOR, Emili. - ***Vida de colònia : les colònies tèxtils a Catalunya*** / assessorament històric de Rosa Serra. - Angle, 2010. - 267 p. - (Catalunya en blanc i negre). - ISBN 9788415002321. 29,00 €

Les colònies tèxtils són un fenomen singular del procés d'industrialització de Catalunya i van deixar una forta empremta en els territoris i en les persones que hi van conviure. En el seu espai, es van aglutinar, aïllant-se de l'entorn, la fàbrica, els habitatges dels treballadors i els encarregats, l'església, l'escola i altres serveis bàsics. Un petit microcosmos al servei de la producció industrial que afavoria un control estricte tant laboral com social, cultural i religiós dels treballadors. L'escriptor Emili Teixidor recupera les seves vivències i repassa, a través de nombroses fotografies, tots els aspectes de la societat, el treball i l'oci en una colònia.



Transformacions territorials a Catalunya : segles XIX-XX / ed.: Joan Vilagrasa Ibarz. - Pagès, 2000. - 280 p. - ISBN 9788479357665. 14,00 €

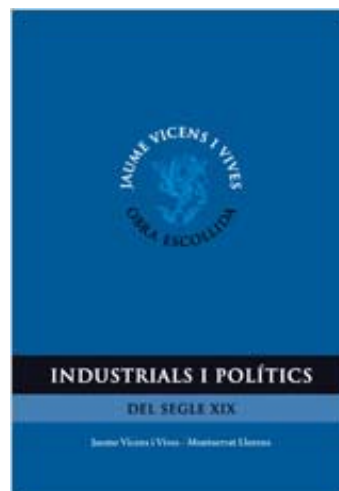
Recull d'articles de fons a càrrec d'investigadors especialitzats en l'evolució del territori català al llarg de l'època contemporània. Contingut: canvis demogràfics; agricultura i món rural; de la ramaderia tradicional a la industrial; ciutats i xarxa urbana; geografia industrial; formació de les xarxes de transport; desequilibris territorials; divisió territorial; cartografia.

Treball tèxtil a la Catalunya contemporània / ed.: Montserrat Llonch. - Pagès, 2005. - 208 p. - (Guimet). - ISBN 9788497791977. 12,00 €

Recull de les comunicacions presentades a unes jornades d'anàlisi de la història de la indústria tèxtil a Catalunya organitzades per Comissions Obreres a Tarragona l'any 2000. Els treballs s'agrupen en tres grans apartats: el procés de formació del treball industrial (1830-1891); el treball en una indústria madura (1891-1959); modernització i reestructuració del tèxtil català (1959-2003). Obra col·lectiva que compta amb l'aportació de destacats especialistes en la matèria: Fernando Balcells, Soledad Bengoechea, Jordi Maluquer de Motes, etc.

VICENS VIVES, Jaume ; LLORENS SERRANO, Montserrat. - ***Industrials i polítics del segle XIX***. - Vicens Vives, 2010. - 445 p. - ISBN 9788431661533. 26,40 €

Nova edició d'un text bàsic per entendre la transcendència i la densa complexitat del segle XIX a Catalunya. Explica el paper de la burgesia catalana i el seu esforç per modernitzar Espanya i ho fa per mitjà de biografies de personatges com Prim, Balmes, Rius i Taulet, Guell i el Dr. Robert, entre d'altres.



► ***Els recursos i les indústries***

ALAYO, Joan Carles. - ***L'electricitat a Catalunya : de 1875 a 1935*** / pròleg de Jordi Nadal. - Pagès, 2007. - 943 p. - ISBN 9788497795357. 100,00 €

Estudi molt ben documentat sobre la història de l'electricitat a Catalunya, en què es descriuen les diferents etapes del procés d'electrificació de Catalunya, fins a la dècada dels anys trenta. L'obra s'adreça al públic general però té un interès especial per als professionals del sector elèctric i per als experts en història industrial.

ALDOMÀ I BUIXADÉ, Ignasi. - ***La lluita per l'aigua a Catalunya : de l'ús i abús a la gestió integral : 1900-2007***. - Pagès, 2007. - 229 p. - ISBN 9788497795340.

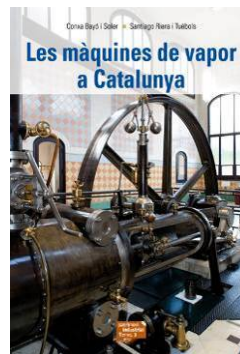
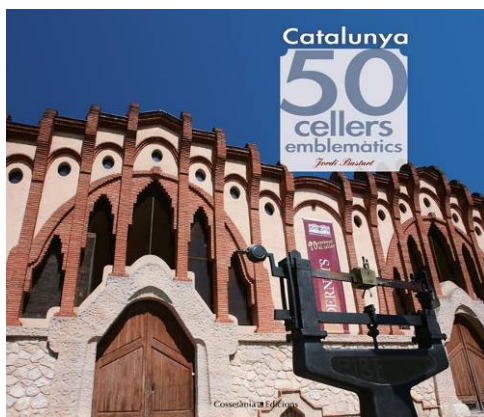
La Catalunya industrial és una realitat, en bona mesura, gràcies a l'aigua, font d'energia fonamental que ha augmentat i diversificat les produccions agràries i industrials. El professor de la Universitat de Lleida Ignasi Aldomà, un dels millors especialistes en la matèria, planteja el repte de gestionar de manera més integrada i intel·ligent un recurs natural que caldrà estalviar en un futur proper.

Arquitectura industrial modernista i noucentista del Camp de Tarragona i les Terres de l'Ebre / dir.: Albert Arnavat. - Diputació de Tarragona, 2012. - 130 p. - (Programa difusió cultural). - ISBN 9788415264125. 4,00 €

Recull il·lustrat de més de 60 edificis de tipus industrial construïts a les comarques tarragonines entre finals del segle XIX i els anys 30 del segle XX. De tots els edificis ressenyats destaquen els cellers, molt nombrosos en aquestes terres.

BASTART, Jordi. - ***Catalunya: 50 cellers emblemàtics***. - Cossetània, 2012. - 116 p. - (Khroma). - ISBN 9788415456490. 23,80 €

A finals del segle XIX es van construir a Catalunya uns cellers excepcionals que gràcies a una presència majestuosa van rebre el nom de catedrals del vi. La tradició arquitectònica ha tingut continuïtat fins als nostres dies, amb la participació d'arquitectes de renom. El periodista i fotògraf Jordi Bastart aplega, en un àlbum il·lustrat, una tria de les construccions més emblemàtiques d'aquesta tradició.



BAYÓ I SOLER, Conxa ; RIERA I TUÈBOLS, Santiago. - ***Les màquines de vapor a Catalunya*** / Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya. - Rafael Dalmau, 2012. - 108 p. - (Patrimoni industrial). - ISBN 9788423207701. 18,00 €

Les màquines de vapor són un dels símbols tradicionals del procés d'industrialització català. La introducció d'aquest enginy en el sistema productiu marca la transformació i modernització dels sistemes de producció tradicionals. Dos especialistes en la història de la ciència i la tècnica descriuen aquest procés a partir d'una mostra de màquines que ja formen part del nostre patrimoni cultural.

CAPELLÀ SIMÓ, Pere. - ***La ciutat de les joguines : Barcelona : 1840-1918***. - Gregal, 2014. - 407 p. - ISBN 9788494150050. 23,00 €

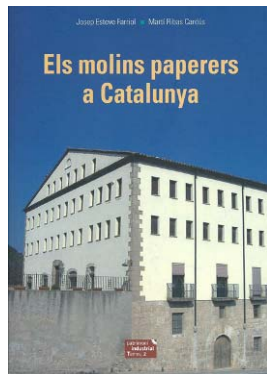
El títol del llibre vol deixar constància d'una ciutat i d'un temps, la Barcelona del canvi de segle, en què les joguines tingueren un paper important, ja que cap al 1900, la ciutat aplegava més de cinquanta fàbriques i un centenar de comerços especialitzats. L'estudi del professor i investigador Pere Capellà Simó ha rebut el Premi Agustí Duran i Sanpere d'Història de Barcelona 2013.

Colònies industrials : catàleg de l'exposició / coordinació: Isabel Ruiz ; textos: Carles Enrech ... [et al.]. - Museu d'Història de Catalunya, 2009. - 285 p. - ISBN 9788439381747. 30,00 €

Catàleg de l'exposició organitzada pel Museu d'Història de Catalunya sobre el fenomen històric i social de les colònies industrials. Una aproximació il·lustrada i didàctica a la vida al voltant de la fàbrica: arquitectura, explotació dels recursos, organització laboral, vida social, lleure dels seus habitants, etc. A través de nombrosos testimonis gràfics i orals, es reconstrueix un element singular del passat industrial i es mostra l'evolució dels 150 anys de les colònies industrials a Catalunya i dels seus protagonistes.

ESTEVE FARRIOL, Josep ; RIBAS CARDÚS, Martí. - ***Els molins paperers a Catalunya : els casals del segle XVIII***. - Rafael Dalmau, 2008. - 231 p. - (Patrimoni industrial). - ISBN 9788423207169. 24,00 €

Inventari històric i fotogràfic dels casals paperers construïts durant el segle XVIII a Catalunya i que actualment resten en peu o encara són localitzables. L'estudi, ordenat per conques fluvials, conté una fitxa amb dades i fotografies de cada molí. El llibre forma part de la col·lecció "**Patrimoni industrial**", coeditada amb el Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya (mNACTEC) que té com a finalitat catalogar, investigar i donar a conèixer, d'una forma temàtica, aquells elements que es conserven a Catalunya relacionats amb els diferents àmbits del patrimoni industrial català.



FÀBREGA ENFEDAQUE, Albert ; FONS I VILARDELL, Ramon ; LLOBET, Ester. - ***Fàbriques de riu : compendi d'història del tèxtil al mig Cardener***. - Centre d'Estudis del Bages, 2014. - 241 p. + 1 DVD. - ISBN 9788461674305. 20,80 €

Història de tres elements fonamentals (l'aigua, el cotó i el carbó) que van implicar, en major o menor grau, a pràcticament totes les famílies dels pobles a la vora del Cardener. Sense oblidar les grans famílies burgeses que, amb els seus capitals i iniciatives, van endegar les grans fàbriques de la zona. Inclou un DVD, *Història del tèxtil al mig Cardener*, amb el contingut ampliat i amb més de 900 fotografies. Una altra novetat recent sobre la matèria: *Colònies (i veinats) industrials de la Selva*, de Xavier Martí Ylla (Centre d'Estudis Selvatans, 2014)

La fàbrica tèxtil / coordinació: Magda Fernàndez. - Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya, 2000. - 18 p. - (Quaderns de didàctica i difusió). - ISBN 9788439352723. 5,70 €

Els "**Quaderns de didàctica i difusió**" del Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya és una col·lecció de breus textos didàctics il·lustrats que mostren l'evolució de la tecnologia i de la indústria a Catalunya, a partir dels museus del Sistema del mNACTEC. Cada quadern inclou una proposta d'activitats a les darreres pàgines. Fins a data d'avui ja s'han editat 21 quaderns d'aquesta col·lecció dedicada al patrimoni industrial que consta, entre d'altres títols, amb els següents: *El Museu de les Mines de Cercs*; *El Museu de la Pell d'Igualada*; *El Museu del Suro de Palafrugell*; *El Museu de l'Estampació de Premià de Mar* o *La fàbrica de Cement Asland de Castellar de n'Hug*.



La fàbrica tèxtil : guia de l'exposició / Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya. - Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya, 2009. - 88 p. - ISBN 9788439380863. 7,00 €

Guia de l'exposició permanent que el mNACTEC dedica a la fàbrica tèxtil, a partir dels espais originaris de l'antic Vapor Ilaner Aymerich, Amat i Jover, que actualment ocupa el Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya. El recorregut ens trasllada a una fàbrica tèxtil de principis del segle XX en la qual el visitant pot apreciar les diferents etapes del procés tèxtil de la llana, la maquinària emprada i les operacions de les persones que la feien funcionar. També s'ha editat en castellà.

GOMÀ, Ramon. - **Del petit taller a la gran fàbrica**. - Rafael Dalmau, 2014. - (Patrimoni industrial). - ISBN 9788423208029. 24,00 €

Recorregut per la transformació del teixit industrial català, al llarg dels segles XIX i XX. L'estudi descriu la transformació de les edificacions destinades al treball i a la producció, fins arribar a l'actualitat, en què moltes fàbriques han vist la seva adaptació com a museus i centres culturals.

GRAS, Antoni. - **Història gràfica d'un viatge : 150 anys de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya**. - Efadós, 2013. - 325 p. - ISBN 9788415232445. 44,00 €

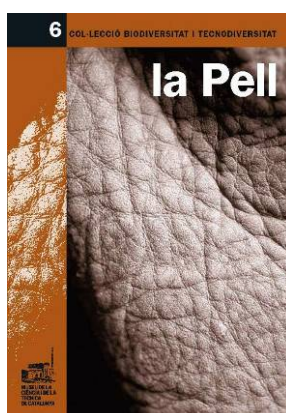
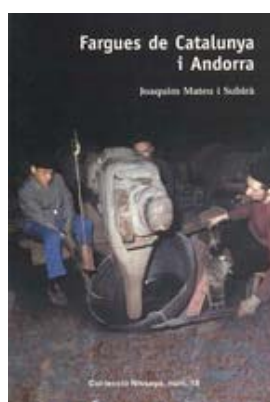
Des de mitjan segle XIX, locomotores, cotxes i vagons s'estenen pel territori, teixint una xarxa ferroviària que connecta pobles i ciutats de tot Catalunya. L'àlbum, publicat amb motiu del 150è aniversari de la inauguració del tren de Barcelona a Sarrià (1863-2013), presenta la història de les diverses companyies ferroviàries que avui formen part de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya a través d'un recull gràfic excel·lent amb més de 300 fotografies d'arxiu.

Lèxic multilingüe de la indústria / direcció: Rosa Colomer i Artigas. - TERMCAT, Centre de Terminologia, 2009. - 920 p. - ISBN 9788439380832.

Terminologia bàsica dels principals sectors industrials. Diccionari d'interès pràctic per resoldre els dubtes terminològics més freqüents d'aquells que treballen en el món industrial o dels tècnics comunicadors (periodistes, traductors i correctors especialitzats) que han de redactar, traduir o corregir textos d'aquest àmbit.

MATEU SUBIRÀ, Joaquim. - ***Fargues de Catalunya i Andorra***. - Rafael Dalmau, 2014. - 141 p. - (Nissaga). - ISBN 9788423206704. 20,00 €

En el camí cap a la industrialització, les fargues van tenir-hi un paper destacat. Joaquim Mateu inventaria i descriu el conjunt de les fargues catalanes i proposa un passeig didàctic pels indrets i els oficis vinculats al treball del metall en el període preindustrial, amb una atenció especial a la vida quotidiana dels fargaires.



PASCUAL I DOMÈNECH, Pere. - ***La Igualadina: símbol de la revolució industrial a Catalunya***. - Ajuntament d'Igualada, 2014. - 59 p. - ISBN 9788461717132. 10,50 €

La Igualadina Cotonera, també coneguda com a Vapor Vell, va ser construïda al voltant de 1842. És la fàbrica d'estil manxesterià més antiga conservada a Catalunya, va ser un dels principals centres manufacturadors de fil i teixits de cotó durant la Revolució Industrial de Catalunya i va funcionar fins al 1967.

La pell / coordinació: Esther Font Guiteras ; textos: Anna Bacardit ... [et al.]. - Museu de la Pell d'Igualada i comarcal de l'Anoia : Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya, 2010. - 56 p. - (Biodiversitat i tecnodiversitat). - ISBN 9788439381679. 9,00 €

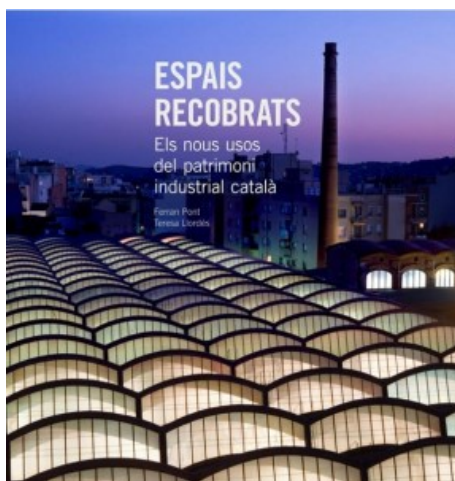
Presentació dels processos per aprofitar la pell dels animals per vestir-nos i calçar-nos. La indústria de l'adoberia, molt tradicional a Igualada, es caracteritza per un aprofitament dels recursos de l'entorn natural i per una interacció permanent amb el medi. El llibre forma part de la col·lecció "**Biodiversitat i tecnodiversitat**", que aplega quaderns d'educació ambiental en què s'analitza un element natural, l'origen, usos i aplicacions al llarg de la història, les relacions d'aquest element amb la indústria i els seus efectes sobre el medi. Altres títols de la col·lecció: *El suro*, *El carbó*, *El riu i la Colònia Vidal*, *El paper*, etc.

PIQUERAS HABA, Juan. - ***De les plagues americanes al cooperativisme a Espanya, 1850-2007 : la lluita del sector vitivinícola per la modernització i la supervivència.*** - Edicions i Propostes Culturals Andana, 2010. - 220 p. - ISBN 9788496995413. 20,00 €

Repàs de la història de la vitivinicultura espanyola des de 1850 fins a l'actualitat. El llibre és de lectura fàcil i imprescindible per entendre la viticultura que tenim avui a través d'una descoberta dels episodis més convulsos de la història agrària espanyola, en la qual Catalunya hi va tenir un paper clau. Treball guanyador del I Premi Emili Giralt i Raventós-Cultures del Vi, convocat per VINSEUM i dotat per l'INCAVI. Juan Piqueras és catedràtic de Geografia a la Universitat de València, fill i nét de viticultors. També està disponible en castellà i anglès, i en versió digital en els tres idiomes.

PONT I MONTANER, Ferran ; LLORDÉS, Teresa. - ***Espais recobrats : els nous usos del patrimoni industrial català.*** - Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya, 2014. - 373 p. - ISBN 9788461701605. 28,00 €

Àlbum il·lustrat que mostra el procés de revaloració del patrimoni, les reconversions d'usos d'edificis i espais industrials i les rehabilitacions fetes a partir dels anys 80 i 90. L'obra marca tres línies d'actuació que coincideixen amb els objectius del Museu de la Ciència i la Tècnica: conservar objectes i col·leccions de la societat industrial, crear una xarxa territorial de museus i centres patrimonials i difondre el patrimoni industrial català.



Suredes i indústria : avui, ahir i demà = Alcornocales e industria corchera = Cork oak woodlands and cork industry ... : ponències del congrés / ed.: Santiago Zapata. - Museu del Suro de Palafrugell, 2009. - 889 p. - ISBN 9788492358137. 74,00 €

Recull de les ponències presentades en el I Congrés Internacional "Suredes, fàbriques i comerciants" celebrat l'any 2005. El sector del suro queda descrit de forma àmplia, des de la producció de la matèria primera, fins a la comercialització. Una visió especialitzada per conèixer la història, l'economia i l'actualitat de la indústria surera.

El tresor dels Canals d'Urgell : l'aigua com a factor transformador d'un territori / Jaume Mateu ... [et al.] ; pròleg de Ramon Carné i Teixidó. - Pagès, 2012. - 295 p. - ISBN 9788479353070. 45,00 €

L'aigua dels Canals d'Urgell ha estat un dels factors decisius en la transformació agrícola i industrial de les terres de Lleida. Aquest àlbum il·lustrat sobre els canals aplega un conjunt de textos i de treballs tècnics elaborats per vuit especialistes encapçalats pel geògraf Jaume Mateu en què es descriu aquesta transformació. Un altre títol de l'editorial Pagès sobre la matèria: *Els canals de Pinyana i Fontanet: l'aigua com a factor transformador de la regió de Lleida*.

► *Lletres industrials*

AGUSTÍ, Ignasi. - ***La saga de los Rius : las dos primeras novelas : Mariona Rebull y el viudo Rius.*** - Destino, 2013. - 608 p. - (Destino clásicos). - ISBN 9788423346530. 21,90 €

Joaquim Rius converteix la fàbrica de teixits que havia fundat el pare en una gran empresa i alhora en la seva obsessió. La seva dona, Mariona, pateix la seva fredor i li és infidel. La història transcorre a finals del segle XIX, en el període conegut com "de la febre d'or", que coincideix amb la industrialització i la creació de grans fàbriques a la ciutat. Van ser també uns anys molt convulsos, en què l'anarquisme era la ideologia predominant entre el proletariat.

ALCÀNTARA, Sílvia. - ***Olor de colònia.*** - Edicions de 1984, 2009. - 330 p. - (Mirmanda). - ISBN 9788492440214. 18,00 €

La novel·la evoca la vida d'una colònia tèxtil catalana durant la dècada del 1950. Les consideracions sociològiques són evidents, però també les psicològiques, perquè l'entorn és molt tancat i tothom es coneix. Sílvia Alcàntara va assolir un gran èxit amb una història que ha donat molt de joc en nombrosos clubs de lectura.



ATMETLLA, Roser. - ***Els ulls tancats.*** - La Magrana, 2008. - 155 p. - (Les ales esteses). - ISBN 9788498672183. 16,00 €

Una mirada a les vides d'aquells obrers que, vinguts de la Catalunya interior i de la resta d'Espanya van lluitar per la llibertat i la democràcia des de la fàbrica Seat, a la Zona Franca de Barcelona. Uns treballadors que reivindicaven la millora de les seves condicions laborals i s'enfrontaven al poder polític en els últims anys de la dictadura. Una crònica dels canvis sociològics, però també una història intimista i humana. Títol descatàlogat.

BALCELLS, Salvador. - ***El vi fa sang.*** - Meteora, 2010. - 283 p. - (Papers de Fortuna). - ISBN 9788492874026. 18,00 €

El sotsinspector dels Mossos Emili Espinosa es troba immers en una trama delictiva que arrenca amb l'assassinat d'un tractant de cavalls a l'Espluga de Francolí. La resolució del cas es barrejarà amb una lluita fratricida entre les facultats d'Enologia i de Química de la Universitat Rovira i Virgili, arran del suïcidi d'un professor universitari autor d'un informe que contraposa els interessos dels defensors de la viticultura ecològica amb els de les grans empreses petroquímiques.

BANÚS, Marta. - ***El safareig dels morts.*** - Columna, 2012. - 286 p. - (Clàssica). - ISBN 9788466414548. 18,90 €

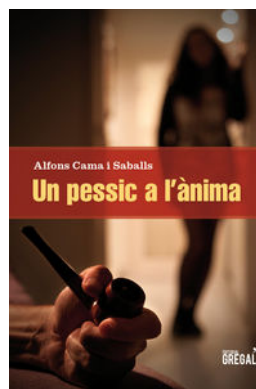
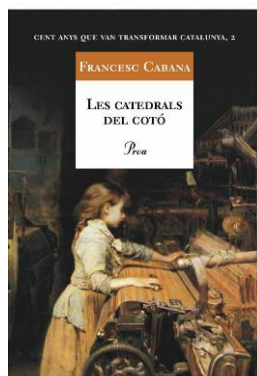
Relat d'intriga ambientat al principi del segle XX en una colònia tèxtil de la comarca del Berguedà. Un inspector judicial ha de desentrellar el crim perpetrat contra la majordoma del capellà de la colònia, enmig d'un ambient social asfixiant. Una societat tancada, de costums rígids, on la figura de l'amo encara té reminiscències feudals i on la tafaeria és la principal activitat de gran part de la població.

BOSCH, M. Àngels. - **Camí entre vinyes**. - Brau, 2013. - 190 p. - ISBN 9788496905924. 18,00 €

Novel·la a cavall entre l'Empordà i la Barcelona de finals del segle XIX i inicis del XX, amb el rerefons de les lluites obreres i camperoles. L'escriptora de Figueres M. Àngels Bosch posa en contrast dos mons ben diferents: el món rural empordanès, dedicat al conreu de la vinya i el vi i l'ambient industrial de la Barcelona, on pren força el moviment obrer, especialment en els cercles llibertaris.

CABANA, Francesc. - **Les catedrals del cotó**. - Proa, 2008. - 252 p. - (A tot vent). - ISBN 9788484372516. 16,65 €

Crònica històrica, presentada en forma de novel·la, sobre la transformació política, social i econòmica de Catalunya durant el segle XIX: la puixança de la indústria tèxtil cotonera, la bomba al Liceu, la guerra de Cuba, el trasbals de la fil·loxera, la planificació de l'Exposició Universal, etc. Segona part del cicle sobre història econòmica projectat per l'economista Francesc Cabana per introduir la revolució industrial a Catalunya a través de llibres que compagin la documentació històrica. El cicle s'inicia amb l'obra *El cabaler de Cerdanya (1844-1875)* i es tanca amb el títol *Por i diners (1906-1923)*.



CABRÉ, Jaume. - **La teranyina**. - Proa, 2009. - 225 p. + 1 DVD. - (A tot vent). - ISBN 9788484375937. 20,50 €

Història emmarcada en la Setmana Tràgica, que narra les vicissituds d'aquells moments a la ciutat de Feixes, que evoca Terrassa. La lluita pel poder polític, econòmic i familiar es reflecteix en els moviments dels diversos membres de la família Rigau i dels altres personatges de la novel·la, que dediquen tots els seus esforços a exercir el domini dels mitjans de producció.

CAMA I SABALLS, Alfons. - **Un pessic a l'ànima**. - Gregal, 2013. - 164 p. - ISBN 9788494150036. 19,00 €

Novel·la ambientada en la crisi surera patida durant les últimes batzegades del franquisme que transcorre entre Barcelona, Palamós i Girona, tres de les ciutats que formen part de la geografia íntima de l'autor, fill també, com el protagonista, de l'encarregat d'una fàbrica surera. Segona novel·la d'Alfons Cama i Saballs (Calonge, 1952), escriptor de vocació i enginyer industrial de formació.

CARBONELL I ROURE, Jordi. - **Quan cremàvem les fàbriques**. - Gregal, 2013. - 164 p. - (Novel·la). - ISBN 9788494079467. 18,00 €

Novel·la breu que descriu l'impacte que va causar la industrialització en els ambients populars de Mataró i el neguit humà i social del món industrial. L'hulla arribava en vaixell al port de Barcelona i la proximitat de Mataró i la seva bona comunicació amb la capital, gràcies al ferrocarril, van fer que esdevingués un dels nuclis més afavorits per la nova revolució industrial.

COLL, Pep. - ***El secret de la moixertera***. - Estrella Polar, 2010. - 192 p. - ISBN 9788499322513. 10,00 €

Un seguit d'assassinats trasbalsen els veïns d'un poblet del Pallars, ¿Són obra del diable o bé tenen una explicació lògica? ¿Quin misteri amaguen els moixernons? La moixertera és, sens dubte, el gran secret que guarden gelosament tots els pirinencs: no ensenyarien mai l'indret exacte on es troben aquests bolets. Mentre el narrador protagonista va descobrint l'entrellat del misteri, ens mostra també el retaule d'una societat rural que encara dorm d'esquena a la vida moderna i que es comença a despertar amb la construcció de la nova presa

FONT I AGUSTÍ, Jordi. - ***La febre del vapor***. - Pagès, 2011. - 220. - (Ciència-ficció). - ISBN 9788499750910. 15,00 €

Història que combina realitat i ficció en el context històric de la Mancomunitat de Catalunya. El relat parteix de la descoberta casual d'una font de la qual raja una aigua que allibera vapor a alta temperatura. Aquesta aigua és una troballa molt valuosa en una època en què les indústries funcionen amb les màquines de vapor. Premi de Narrativa de Ciència-ficció Manuel de Pedrolo, Ciutat de Mataró, 2010.



FORRELLAD, Lluïsa. - ***Retorn amarg***. - 2a ed. - Angle, 2010. - 318 p. - (Narratives). - ISBN 9788496970328. 20,50 €

Recreació de la vida d'un poble català a finals del segle XIX, just quan el progrés (l'electricitat, el tren, les fàbriques) comença a trencar-ne els costums ancestrals. El destí de Lesmes Padró canviarà de forma radical durant els dies de la Festa Major, quan descobrirà que ell i el seu germà prenen la mateixa dona. Sembla que, mentre la vila esclata en festes, la sort li gira definitivament l'esquena.

GISBERT, Francesc. - ***Els lluitadors***. - Bromera, 2005. - 246 p. - (L'eclèctica). - ISBN 9788498240191. 20,00 €

La ciutat industrial d'Alcoi, durant els anys vint i trenta del segle XX, viu una època de convulsions socials, desigualtats acusades i fortes tensions. La novel·la descriu la vida quotidiana i el món del treball durant la revolució industrial, el creixement de la ciutat i les reivindicacions obreres. La protagonista és una noia que comença treballant en una fàbrica tèxtil i viu l'ambient dels treballadors i les seves lluites. Premi Enric Valor de Novel·la en Valencià 2004.

GUILLAMON, Julià. - ***La Moràvia : novel·la : descripció general dels símbols del progrés i les seves aplicacions en l'economia, la indústria i la vida diària***. - Galàxia Gutenberg, 2011. - 174 p. - ISBN 9788481099300. 18,50 €

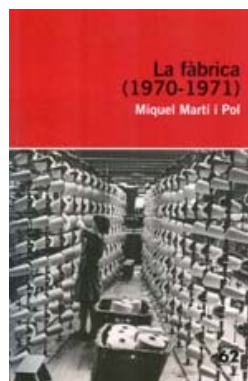
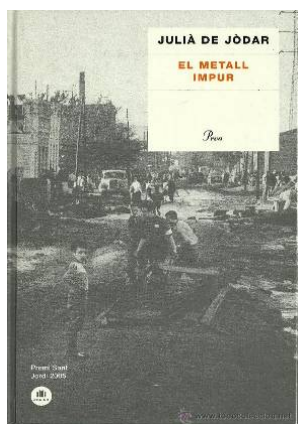
Qui és Barreiros, d'on ve i on es troba ara? Barreiros prové d'una família de treballadors; la seva mare va ser modista de soltera. Barreiros és culte, però ara està lliurat a la recerca d'un paradís perdut: el món dels seus pares, el món dels objectes manufacturats, l'espai de la industrialització que va empènyer Barreiros a un nou espai, a un desplaçament (o desclassament). Una recerca vital conduïda per un heroi melancòlic.

GUIMERÀ, Àngel. - **En Pólvora**. - 2a reimpr. - Proa, 2006. - 137 p. - (Teatre Nacional de Catalunya). - ISBN 9788484379249. 12,75 €

Estrenada l'any 1893, enmig d'un clima d'enfrontament social, la peça inaugura l'obra teatral d'Àngel Guimerà. El dramaturg prescindeix del vers, defuig el costumisme i aposta pel realisme. És un drama social i, pels conflictes i temes que tracta, és una de les primeres obres de l'escena catalana que presenta el món obrer industrial.

JÒDAR, Julià de. - **El metall impur**. - Proa, 2006. - 428 p. - (A tot vent). - ISBN 9788484378587. 23,70 €

La novel·la narra la vida i l'agonia de Gabriel Caballero durant quaranta anys. Comença en la foneria La Farga i descriu l'accident laboral que pateix un jove que, finalment, mor. Paral·lelament el senyor Notari troba el manuscrit "El metall impur" i comença a investigar la vida dels personatges. Últim títol de la trilogia "L'atzar i les ombres" dedicada al proletariat català sota el franquisme, que es complementa amb les novel·les: *L'àngel de la segona mort* i *El trànsit de les fades*. Premi Sant Jordi 2005 i Premi Serra d'Or 2007.



JULIÀ DINARÈS, Tessa. - **El cosidor d'errades**. - Gregal, 2014. - 196 p. - ISBN 9788494233005. 18,00 €

Josep Jordà és fill d'obriers lligats en cos i ànima a la indústria tèxtil. Durant les riuades del 62, el pare mor i deixa una vídua amargada i ressentida contra els rics i els empresaris, i que tira endavant el fill cosint a casa per a la mateixa fàbrica. En Josep creix en una llar trista i sota una mare que aspira a veure el seu fill com a encarregat d'una fàbrica.

LAHOZ, Use. - **Los Baldrich**. - Alfaguara, 2008. - 387 p. - ISBN 9788420474755. 19,50 €

Crònica de la Barcelona de postguerra a partir de l'evolució de la família Baldrich. La novel·la retrata l'ambició de Jenaro Baldrich d'arribar al més amunt possible dins l'escala social, en el si d'una família benestant, on la cobdícia i la incomunicació són molt presents.

MARTÍ I POL, Miquel. - **La fàbrica : 1970-1971** / introducció i propostes de treball amb comentaris de text a cura de Pere Farrés. - Educaula, 2013. - 75 p. - (Educació 62). - ISBN 9788415192701. 9,95 €

El poeta tradueix un món que coneix bé i des de dins, el dels obrers, les dones que fan la feina de casa, els jubilats... Contrasta la descripció de la vida dels treballadors, que es desenvolupa en condicions molt dures, amb la tendresa amb què el poeta tracta les persones. L'autor se sent compromès amb la gent del seu poble i la seva fàbrica i, per extensió, amb la classe social de la qual formen part.

MASSANA I BARTOLÓ, Pep. - ***La vida en negre***. - La Patumaire, 2014. - 160 p. - ISBN 9788494228322. 12,00 €

Novel·la ambientada a la colònia minera de Sant Corneli i a les mines de Fígols en un llarg període de temps que va des de la revolta anarquista del 1932 i la Guerra Civil, fins a la creació de la central tèrmica i l'accident a la mina de l'any 1975. La narració mostra les dures condicions de vida dels treballadors i les seves famílies a partir de la mirada d'un jove immigrant: amor, desgràcies, accidents laborals, intrigues...

MELCHOR, Carme. - ***La filla de l'escocès***. - Proa, 2014. - 551 p. - (A tot vent). - ISBN 9788475885094. 20,00 €

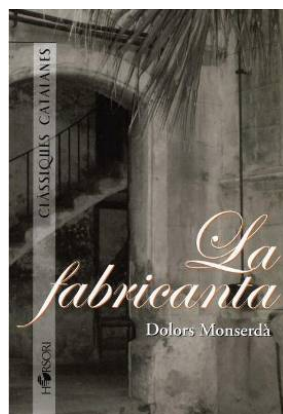
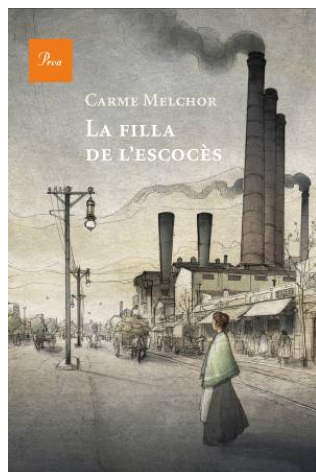
El matí d'un dia de maig del 1915, una jove troba la seva mare al llit, escanyada amb una mitja, a la seva fonda del Poble Sec. A partir d'aquest assassinat, la novel·la va teixint una intriga poderosa que combina personatges de diversos nivells socials, siguin històrics i o bé inventats, i el recontext històric del moment: la Primera Guerra Mundial, l'electrificació de Catalunya, la crisi de la Canadenca i les tensions socials que es viuen a la ciutat.

MENDOZA, Eduardo. - ***La verdad sobre el caso Savolta***. - 5a ed. - Seix Barral, 2004. - 445 p. - (Biblioteca Eduardo Mendoza). - ISBN 9788432208164. 20,80 €

Un noi de províncies arriba a Barcelona al principi del segle XX per buscar feina. Comença en un despatx d'advocats i aviat es troba immers en successos tèrbols dominats per les ànsies de poder i la fabricació d'armes. La història se situa en el període de la Primera Guerra Mundial, quan el nostre país vivia una certa neutralitat política, però una gran inestabilitat social, amb revoltes dels treballadors i atemptats anarquistes.

MONSERDÀ, Dolors. - ***La fabricant***. - Horsori, 2009. - 294 p. - (Clàssiques catalanes). - ISBN 9788496108622. 15,60 €

La filla d'un modest fabricant de sedes i el seu marit formen part d'una petita burgesia caracteritzada pels valors del treball i l'estalvi. Són fabricants que, mitjançant l'adquisició de telers mecànics, arriben a crear una important indústria sedera i s'enriqueixen, tot contribuint al desenvolupament industrial de Catalunya.



NADAL, Rafael. - ***Quan en dèiem xampany***. - Columna, 2013. - 427 p. - (Columna). - ISBN 9788466417303. 21,00 €

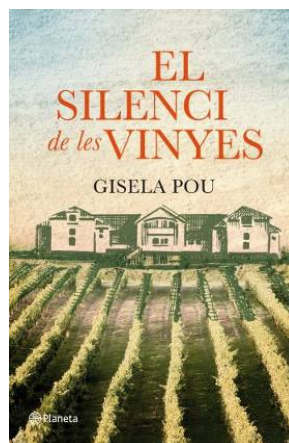
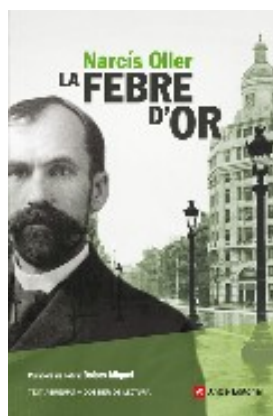
Recreació de la història de la fàbrica Oller, des del 1896 fins als temps actuals. La casa de can Nadal, les relacions entre Cassà i Reims, les tres guerres, i les activitats comercials de la fàbrica, són alguns dels elements que componen l'estructura del llibre que és un retrat dels empresaris de la indústria surera dels darrers 120 anys.

OLLER, Narcís. - **L'escanyapobres** / estudi preliminar, propostes de treball i de comentaris de text a cura de Toni Sala. - 34a ed. - Edicions 62, 2008. - 181 p. - (Educació 62). - ISBN 9788429761047. 7,50 €

Novella ambientada a mitjan segle XIX, en una societat rural que s'enfonsa davant el progrés industrial. L'arribada del ferrocarril revoluciona l'estructura econòmica i social del poble, amb la creació d'indústries. En canvi, el protagonista i la seva esposa personifiquen l'ambició pels diners i l'avarícia, en una clara regressió econòmica. L'assassinat de l'usurer a mans d'un proletari víctima de les seves pràctiques simbolitza el triomf de la nova societat industrial.

OLLER, Narcís. - **La febre d'or**. - Angle, 2008. - 427 p. - (Angle lector). - ISBN 9788496970540. 13,00 €

Retrat de la societat catalana dels anys 1880-1882, just en el moment en què moltes persones van aconseguir un enriqueixment fàcil gràcies a l'especulació borsària. Gil Foix, el protagonista, és un d'ells: deixa de fer de fuster, juga a borsa amb gran habilitat i s'enriqueix fins a convertir-se en un membre de l'alta burgesia barcelonina.



PASQUAL ESCRIVÀ, Gemma. - **La fàbrica**. - 2a ed. - Voramar, 2007. - 116 p. - ISBN 9788498070040. 0,00 €

El tancament d'una fàbrica, motor de la vida econòmica d'una comarca, és el desencadenant d'una història de lluita social, intrigues, somnis i esperances, que basteixen una trama en què no falten amor i desamor, il·lusió i desencís, per configurar un relat que reflecteix una situació molt corrent en els temps actuals.

POU, Gisela. - **El silenci de les vinyes**. - Planeta, 2011. - 456 p. - (Ramon Llull. Narrativa). - ISBN 9788497082310. 19,90 €

El nom de Brucart és un referent en el món del cava. L'Aurora, la matriarca, ha dedicat la vida a l'empresa i l'ha convertida en el que és. El dia del casament de l'hereu, un accident farà miques la felicitat de la família i un secret capgirarà el seu destí.

PRADAS, Núria. - **La noia de la biblioteca : la novel·la sobre la creació de la Biblioteca de Catalunya**. - Columna, 2014. - 434 p. - (Clàssica). - ISBN 9788466418942. 20,00 €

En una Barcelona marcada per les convulsions socials i els moviments reivindicatius, Núria Solé, una noia de classe obrera destinada a treballar a les fàbriques tèxtils, lluitarà per complir els seus somnis. Mentre la seva germana mantindrà un rol actiu en la lluita contra les injustícies laborals, ella aconseguirà treballar d'auxiliar a la Biblioteca de Catalunya, l'any 1914.

RAHOLA, Pilar. - **Mariona**. - RBA : La Magrana, 2014. - 282 p. - (Les ales esteses). - ISBN 9788482647371. 18,00 €

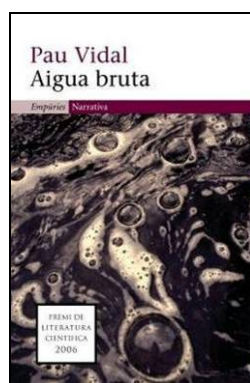
Una dona del barri de Gràcia de Barcelona entre els anys 1820 i 1870 es converteix en una persona activa en els alçaments populars contra les lleves. La novel·la parla de la revolta personal de la protagonista i la seva transformació com a dona en un segle convuls, que viu la industrialització del país i la primera vaga general.

SIMÓ, Isabel-Clara. - **Júlia**. - Bromera, 2003. - 295 p. - (L'eclèctica). - ISBN 9788476607947. 20,50 €

Narració basada en la història verídica d'una dona de classe humil, obrera de fàbrica, que aconsegueix prosperar en la vida. Els fets passen a Alcoi, població natal de l'autora, al segle XIX.

SOLER I RIBA, Ramon. - **Fil i carbó**. - Reimpr. - Pagès, 2013. - 191 p. - (Lo marraco). - ISBN 9788479352844. 11,00 €

Dilluns de Pasqua de 1944. Un llogaret de Saldes, pateix un accident greu a la mina: trenta-quatre homes morts. Vídues, canalla i vells resten desolats en aquell racó del Berguedà. La Pepita, mare d'un fill i prenyada d'un altre, queda vídua, però és forta i valenta. Amb el temps, aconseguirà fugir d'aquelles muntanyes, tot i que el que es trobarà a la vall no serà un camí fàcil. Un altre títol de l'autor sobre la mateixa temàtica: *Peguera: l'anima d'un poble* (Pagès, 2011).



VIDAL, Andrés. - **La herencia de la tierra**. - Planeta, 2010. - 766 p. - (Fábula). - ISBN 9788408092223. 21,00 €

Historia d'un home d'origen humil que amb el seu esforç es converteix en pioner de la industrialització a Catalunya. A mitjan segle XIX, es viu una societat en transformació, entre la noblesa rural i la burgesia industrial que la substituirà. El protagonista explota una muntanya que ningú no valora i en treu carbó, bàsic per a les indústries que anaven amb vapor.

VIDAL, Pau. - **Aigua bruta**. - Empúries, 2010. - 190 p. - (Labutxaca). - ISBN 9788499301228. 10,00 €

El protagonista recorre els pobles buscant argot i mots, fins que l'atza el planta davant del misteri: un excursionista mort, un riu contaminat, un científic desaparegut, una empresa farmacèutica poc transparent... La investigació el porta a seguir el cicle de l'aigua: dels Pirineus al delta del Llobregat, passant per aqüífers, fonts i abocaments, amb la intenció de denunciar la contaminació ambiental dels residus medicinals.

VILLATORO, Vicenç. - **La ciutat del fum**. - Edicions 62, 2001. - 172 p. - (El balancí). - ISBN 9788429749564. 18,70 €

Som a l'any 1956, la vigília del vintè aniversari de l'inici de la Guerra Civil. En Ramon Cardona, cantant de tango i boleros en les festes de poble, arriba en tren a Terrassa. Torna a la ciutat de fum d'on va haver de fugir fa vint anys. Aquest retorn farà que en les següents 24 hores es desencadenin una sèrie d'esdeveniments aparentment fortuïts i inconnexos entre si que desenterraran tot allò que semblava oblidat, la sang, els morts, la força, però també la revolta, el desig i l'amor... Premi Prudenci Bertrana 2001.

► *Llibres per a infants*

BAUMANN, Anne-Sophie. - ***D'on surt el cotó de la samarreta?*** - Cruïlla, 2011. - 30 p. - (D'on ve...?). - ISBN 9788466127387. 10,00 €

Llibre reportatge, ple de dibuixos i fotografies que ens explica de què estan fetes les samarretes, com es teixeix el cotó, de quins animals podem treure'n llana...

BAUMANN, Anne-Sophie. - ***Màquines que es mouen : per aire, per terra, per mar.*** - Cruïlla, 2012. - 25 p. - ISBN 9788466130639. 21,15 €

Quines màquines hi ha al nostre entorn? Com són? Què fan? El llibre, amb un gran desplegament de recursos (solapes, llengüetes i rodetes), descriu els enginyers que fan moure els cotxes, les excavadores, els trens, els vaixells, els avions o les naus espacials.

BENINI PIETROMARCHI, Sophie. - ***El libro de los libros : cómo se hace un libro.*** - Thule, 2012. - 131 p. - (Creapalabra). - ISBN 9788415357032. 17,95 €

Fer un llibre no és tan fàcil; cal tenir en compte molts aspectes a l'hora de pensar, redactar, il·lustrar, dissenyar i confegir un llibre. L'editorial Thule presenta una guia excel·lent que té en compte des de la coberta fins a la contracoberta, passant per les guardes i les pàgines. Es descriuen tècniques d'il·lustració, treball amb tipografia, simbologia dels colors o tècniques d'elaboració de textos. Les il·lustracions ajuden a visualitzar cada un dels passos.



El conte de la llum / text i il·lustracions: Escoles del Pallars Jussà i Museu Hidroelèctric de Capdella. - Museu Hidroelèctric de Capdella, 2010. - 34 p. - ISBN 9788460650218. 0,00 €

A partir d'una bona mostra d'il·lustracions i dibuixos detallats, els nens coneixeran el procés de construcció d'una central hidroelèctrica, alhora que se'ls proposa conèixer com seria la seva vida sense llum elèctrica i reflexionar-hi.

DAHL, Roald. - ***Charlie i la fàbrica de xocolata*** / il·lustracions de Quentin Blake. - 5a ed. - La Magrana, 2013. - 175 p. - (L'esperver). - ISBN 9788498649047. 8,00 €

Charlie, junt amb uns altres nens, fa el millor viatge que un amant de la xocolata podria fer mai: una visita a una fàbrica d'aquest producte tan dolç i aromàtic. El senyor Wonka, propietari de la fàbrica, els fa de guia i pel camí coneixen uns estranys personatges, els umpa-lumpes, capaços de fabricar unes l·laminadures tan extraordinàries com increïbles. Els companys de Charlie, temptats pels fantàstics dolços que els ofereixen els umpa-lumpes no poden resistir la temptació i abandonen la visita allà on troben la seva l·laminadura predilecta. Però en Charlie arriba fins al final de la visita i el senyor Wonka i ell es fan tan amics que... L'edició en castellà és de l'editorial Alfaguara.

DÍAZ-PLAJA, Aurora. - **Petita història del llibre** / il·lustració: Pilarín Bayés. - 2a reimpr. - Mediterrània, 2005. - 16 p. - (Petites històries). - ISBN 9788483346419. 6,00 €

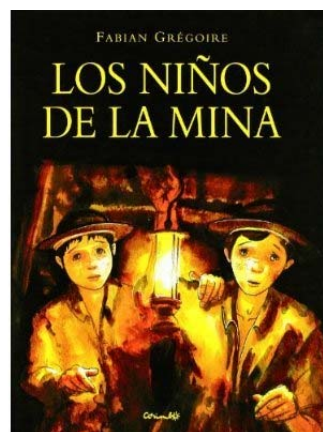
Petita història que explica als nens i les nenes, d'una manera amena i rigorosa, l'evolució històrica que han sofert els llibres al llarg dels segles: des de la pedra fins al paper, des dels inicis fins a l'actualitat.

ERNE, Andrea. - **El tren**. - Elfos, 2012. - 16 p. - (Què? Com? Per què?. Júnior). - ISBN 9788484233923. 8,90 €

Com és una estació? Quina mena de trens hi ha? Com es condueixen els trens? El llibre respon aquestes i moltes altres preguntes sobre aquest medi de transport.

GREEN, Jen. - **Per què he d'estalviar energia?** - Barcanova, 2012. - 31 p. - (Per què he de...?). - ISBN 9788448928995. 7,90 €

Per què és important no malgastar l'energia? Què podem fer nosaltres per contribuir a estalviar-ne? Els protagonistes d'aquesta història us ajudaran a respondre aquestes preguntes. El llibre inclou notes per als pares i els professors i activitats lúdiques que ajuden a reforçar-ne el contingut.



GRÉGOIRE, Fabian. - **Los niños de la mina**. - Corimbo, 2006. - 45 p. - ISBN 9788484702344. 12,00 €

A mitjan segle XIX, el carbó és la principal font d'energia per a la indústria i hi ha nens que deixen l'escola per anar a treballar a les mines, en una feina dura i perillosa, que coneixerem per mitjà dels dos protagonistes d'aquesta història. Al final, hi ha unes pàgines amb fotografies històriques i text per saber-ne més sobre aquest tema.

GUIU, Elisenda. - **El raïm inquiet : història d'un gotim que volia ser vi**. - Arola, 2013. - 44 p. - ISBN 9788494109423. 14,00 €

Història d'un gotim de raïm impacient i eixerit que té moltes ganes de ser vi. El conte inclou també algunes curiositats i vocabulari sobre la verema, així com dites, frases fetes i embarrussaments relacionats amb el raïm o el vi.

HAREL, Karine. - **Què hi ha dins del pa?** - Cruïlla, 2011. - 30 p. - (D'on ve...?). - ISBN 9788466127202. 10,00 €

Llibre reportatge que, amb una gran varietat de dibuixos i fotografies, explica el camí que recorre la farina fins que arriba a convertir-se en una barra de pa, un panet o una pasta.

LAMOUREUX, Sophie. - **La prensa a tu alcance**. - Oniro, 2007. - 79 p. - (Querido mundo). - ISBN 9788497543033. 10,00 €

Llibre que reconstrueix la història de la premsa i s'endinsa en les diferents seccions d'un diari. Tracta els oficis actuals que fan possible que cada dia surti un diari al carrer.

LARREULA, Enric. - **El fabricant de fum** / il·lustracions d'Eva Sans. - El Cep i la Nansa, 2009. - 21 p. + 1 DVD. - (Ginjoler). - ISBN 9788496349957. 15,00 €

Kurt de Koll haurà de fer mans i mànigues per arreglar la seva màquina de fer boines, i així evitar treure tan de fum. El què no sap és quin sorprenent final li espera. Contes en llengua de signes catalana.

LLUC, Tomàs. - **Llibre dels oficis : 44 retrats 44 (per anar pensant el que farem quan serem grans)**. - Abadia de Montserrat, 2013. - 62 p. - ISBN 9788498835458. 12,00 €

Poesies per a nens i nenes sobre els oficis. Lectura proposada al 9è Premi Atrapallibres 2013-14, categoria 10 anys.

MARTÍ, Meritxell. - **Els oficis**. - Parramón, 2008. - 31 p. - (En poques paraules). - ISBN 9788434232563. 10,00 €

Llibre per a nens i nenes a partir de 3 anys, que estimula la curiositat, transmet coneixements i diverteix sense perdre de vista el seu objectiu principal, desenvolupar una sèrie d'habilitats que els infants hauran d'incorporar per tal d'introduir-se amb bon peu al món de la lectura. Se n'ha fet edició en castellà.

MENNEN, Patricia. - **Tot sobre els trens**. - Elfos, 2008. - 16 p. - (Què? Com? Per què?). - ISBN 9788484232698. 14,90 €

Què hi ha en una estació? Perquè viatgem en tren? Què és l'AVE? Una primera introducció a aquest mitjà de transport. També s'ha editat en castellà.

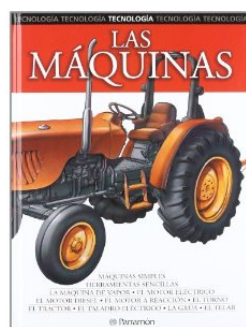


MICHEL, François. - **La energía a tu alcance**. - Oniro, 2008. - 70 p. - (Querido mundo). - ISBN 9788497543071. 9,95 €

L'energia és una riquesa repartida i consumida d'una manera desigual, algunes energies són renovables, altres no, i l'explotació de recursos, si no es fa assenyadament, pot perjudicar el medi ambient i la vida a la terra. Un text accessible i divertit que explica les diferents fonts d'energia i indica les maneres de conservar el planeta i els seus recursos.

NAVARRETE, Néstor. - **Atles bàsic de tecnologia**. - Parramón, 2002. - 96 p. - ISBN 9788434224575. 13,00 €

Atles temàtic il·lustrat d'introducció al món de la tecnologia. Exposa la informació de forma senzilla i aconsegueix un equilibri perfecte entre les il·lustracions i el text. Les fotografies i els dibuixos complementen a la perfecció les explicacions dels enginyers presentats: els submarins, la fotografia, les centrals hidroelèctriques, etc. El seu caràcter didàctic en fa una eina molt adient per als estudiants. També s'ha editat en castellà.



NAVARRETE, Néstor. - **La energía**. - Parramón, 2004. - 31 p. - (Tecnología). - ISBN 9788434226074. 10,00 €

A l'entorn d'una il·lustració central de mida gran s'estructura un text introductori i petites descripcions de processos i elements de les diferents fonts d'energia. Tot i que és molt visual és recomanable a partir del cicle superior.

NAVARRETE, Néstor. - **Las máquinas**. - Parramón, 2009. - 31 p. - (Tecnología). - ISBN 9788434226081. 10,00 €

La majoria d'invents han estat màquines i eines que acceleren els processos de fabricació o que milloren la qualitat de vida de les persones. El llibre explica com funcionen un bon nombre d'aquestes màquines i eines: la màquina de vapor, els motors elèctrics, el torn, el tractor, el teler, etc.

OBIOLS, Anna. - **En Boti Boti i la màgia del cava** / il·lustracions: Subi. - Biblioteca Municipal Ramon Bosch de Noya, 2014. - 22 p.

Aventures de la mascota de la Biblioteca de Sant Sadurn de Noya entre les vinyes i els cellers del poble, on coneixerà l'elaboració del vi i del cava. Un conte per il·lustrar i descobrir el món de la vinya i el vi. El podeu obtenir gratuïtament demanant-lo a la Biblioteca de Sant Sadurn d'Anoia.

PANADÈS, Pruden. - **Errata : les tribulacions de l'impressor Prim**. - Pol·len edicions, 2012. - 32 p. - (Ginkge). - ISBN 97884864692764. 18,00 €

En plena era digital, i amb un llenguatge molt senzill, aquest llibre incorpora alguns dels codis, eines, elements tipogràfics i llegendes propis del món de les impremtes. La història avança en dobles pàgines que no es despleguen i juga amb la transparència del paper per oferir diversos matisos gràfics. Cada pàgina té una certa autonomia i convida a ser llegida i manipulada per lectors i lectores de qualsevol edat.

QUENTAL, Cristina ; MAGALHÃES, Mariana. - **Ciclo del aceite**. - Everest, 2013. - 36 p. - (¿Dónde vamos hoy?). - ISBN 9788444149394. 4,95 €

Conte didàctic, que es complementa amb cançons i petites peces per representar. A l'autobús, tot anant d'excursió, la mestra dona una branqueta a cada alumne per explicar-los la finca que visitaran i on descobriran les oliveres i com es fa l'oli. Cicle inicial-Cicle mitjà.

SABATÉ I RODIÉ, Teresa. - **El vi** / il·lustracions: Carme Solà. - Salvatella, 2005. - 31 p. - (Volem saber). - ISBN 9788484123156. 8,80 €

Col·lecció dedicada als aliments, en aquest cas al vi. Hi ha una part central de divulgació, un vocabulari, dites i refranys i una recepta de cuina. Cicle inicial - Cicle mitjà. També s'ha editat en castellà.

SANS, Cristina. - **Com es fa un llibre**. - La Galera, 2013. - 24 p. - ISBN 9788424649456. 5,95 €

De la idea que neix en el cap de l'autor fins al prestatge de la llibreria o de la biblioteca, es fa un recorregut per la fabricació d'un llibre, els professionals que hi participen i la presa de decisions artístiques, editorials o comercials que cal prendre abans que arribi a les llibreries. També s'ha editat en castellà. Cicle inicial-Cicle mitjà.

SLAVIN, Bill ; SLAVIN, Jim. - **El gran libro de las transformaciones : cómo se hacen los objetos cotidianos**. - Oniro, 2009. - 160 p. - ISBN 9788497543897. 22,00 €

Com es fabriquen els objectes que fem servir cada dia? Les coses més familiars abans de ser productes acabats passen per processos diversos. El llibre explica com es fan les pilotes de futbol, les taules de surf, els xiclets, els llibres, la pasta de dents, els texans, etc. Cicle inicial - cicle mitjà.

TASHLIN, Frank. - **Però jo sóc un ós!**. - Viena, 2013. - 55 p. - (El jardí secret de Viena). - ISBN 9788483307274. 13,50 €

La història comença quan l'ós protagonista desperta d'una llarga dormida de 4 mesos i s'adona que damunt la seva cova, hi han construït una fàbrica. Els treballadors el confonen amb un dels seus i el volen fer treballar, però ell els diu que és un ós. La confusió el farà dubtar de la seva identitat. Un llibre que fa somriure i que amaga missatges profunds molt actuals. L'edició en castellà és d'Alfaguara.



► *La indústria a la xarxa*

Institucions

Associació del Museu de la Ciència i la Tècnica i d'Arqueologia Industrial de Catalunya (AMCTAIC)

Associació que té per objectiu fomentar i difondre els coneixements i la utilitat de la història de la tècnica i dels processos industrials, creant vincles amb empreses, institucions i persones. En aquesta línia, organitza les Jornades d'Arqueologia Industrial de Catalunya.



Associació Valenciana d'Arqueologia Industrial

Bloc d'aquesta associació que lluita per la conservació i difusió del patrimoni industrial valencià. L'àmbit d'actuació és preferentment el País Valencià, tot i que també inclou notícies o esdeveniments sobre la matèria que es produeixen en altres indrets, tant del territori nacional com d'altres països.

Col·legi Oficial d'Enginyers Industrials de Catalunya

Pàgina oficial del Col·legi que agrupa les institucions i serveis al col·lectiu professional d'enginyers industrials de tot el territori català.

Generalitat de Catalunya. Departament d'Empresa i Ocupació. Indústria

Pàgina oficial en què es recullen i difonen la normativa i les estratègies de política industrial de la Generalitat, així com notícies i novetats de l'àmbit empresarial. Entre els recursos bàsics que s'ofereixen està disponible l'*[Informe anual sobre la indústria a Catalunya](#)* i els "*[Papers d'economia industrial](#)*", sèrie d'estudis monogràfics amb els quals es vol contribuir a la idea que un futur de progrés per a Catalunya està vinculat a una economia industrial i competitiva.

Incuna : Asociación de Arqueología Industrial

Incuna (Industria, Cultura y Naturaleza) és una associació asturiana dedicada a l'estudi de l'arqueologia industrial i el patrimoni cultural i natural espanyol. L'entitat està formada per estudiosos i institucions de diferents disciplines acadèmiques vinculades al camp del patrimoni industrial.

Instituto del Patrimonio Cultural de España

Pàgina del Ministeri d'Educació, Cultura i Esports que inclou el *[Plan Nacional de Patrimonio Industrial](#)* i accés a la seva biblioteca, fototeca i arxiu.

The International Committee for the Conservation of the Industrial Heritage (Ticcih)

Organització internacional que vetlla per la cooperació en la preservació, la investigació, la documentació, la interpretació i la promoció del patrimoni industrial.



Museu Nacional de la Ciència i la Tècnica de Catalunya (mNACTEC)

El mNACTEC té per objectiu incrementar, documentar, conservar i gestionar la col·lecció nacional de patrimoni científic i tècnic, i fomentar el coneixement i la difusió tant d'aquesta col·lecció, com del patrimoni industrial català i la història de la industrialització a Catalunya, tant a escala nacional com internacional. A través de la seva pàgina enllaceu amb la xarxa de 25 museus que formen part del [Sistema Territorial de Museus del mNACTEC](#): el Museu de la Pell d'Igualada, el Museu del Ter, el Museu del Suro de Palafrugell, etc.



Xarxa de turisme industrial de Catalunya (XATIC)

La XATIC és l'associació que agrupa l'oferta de turisme industrial més àmplia de Catalunya: museus, centres d'interpretació, antigues fàbriques o mines d'arreu del territori català. L'entitat, creada l'any 2006, agrupa a dia d'avui més de 25 localitats de gran diversitat que tenen en comú un important i variat llegat industrial que permet conèixer a fons la revolució industrial del nostre país.

Recursos

Arqueología Industrial de Madrid

Plataforma interdisciplinar que proposa un viatge al passat industrial de la capital espanyola amb l'objectiu d'estudiar el seu patrimoni industrial i esdevenir una memòria del treball.

Arquitectura e industria: base documental de arquitectura industrial siglo XX

Fons documental que pren com a punt de partida la informació recollida en publicacions periòdiques sobre arquitectura i construccions industrials i la posa a disposició del públic respectant la normativa de propietat intel·lectual. La base està elaborada per l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de la Universitat Politècnica de Madrid.

Arquitectura industrial catalana

Resum entenedor i pràctic de la història i el patrimoni industrial català adreçada a estudiants. La pàgina, allotjada a l'XTEC, té una estructura molt senzilla i didàctica.

Colònies industrials a l'Alt Llobregat

El Consorci del Parc Fluvial del Llobregat recull una relació de totes les colònies tèxtils de la zona, així com els testimonis de les dones que hi van treballar. Un treball excel·lent de documentació que es complementa amb una llista bibliogràfica centrada en l'estudi i la divulgació dels orígens i l'evolució històrica de les colònies industrials de Catalunya.

Fons històric de la biblioteca ETSEIB (UPC)

L'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Industrial de Barcelona disposa d'un fons històric de ciència i tecnologia a la seva biblioteca que conté uns 11.000 llibres i 5.000 volums de revistes especialitzats en ciència i tecnologia i publicats des del segle XVI fins a l'any 1950.



Passat industrial

Pàgina que recull el treball fotogràfic sobre el patrimoni industrial català del fotògraf professional Frank Gómez, establert a Terrassa.

Patrimoni industrial : novetats del patrimoni industrial a Catalunya

Blog de notícies d'actualitat creat pel mNACTEC que informa sobre les novetats del patrimoni industrial a Catalunya. Inclou l'enllaç als 150 elements del patrimoni industrial català.

Patrimonio Industrial Arquitectónico

Blog elaborat per Diana Sánchez Mustieles arquitecta que ha realitzat investigacions i conferències sobre diversos aspectes de l'arquitectura industrial.

Personatges en joc : Ferran Alsina

Aproximació a la Revolució Industrial de la mà de l'industrial català Ferran Alsina, en forma de joc interactiu creat per la UPC.

Revista de historia industrial

Publicació científica digital editada pel Departament d'Història i Institucions Econòmiques de la Universitat de Barcelona. L'espai s'ofereix com una eina de comunicació entre els investigadors i els subscriptors, amb enllaços i articles destacats. El darrer número de la publicació no hi és amb el text complet però sí que s'hi poden llegir els números anteriors.

Les veus del tèxtil de Sabadell: memòria oral i memòria gràfica

Les veus del tèxtil és un projecte fet conjuntament amb el Gremi de Fabricants de Sabadell i amb la col·laboració de l'Ajuntament de Sabadell amb l'objectiu d'enregistrar l'experiència de totes aquelles persones vinculades en el present o en el passat amb el sector tèxtil, i, d'altra banda, recollir la documentació, que els particulars vulguin aportar.



Imatge del Museu de les Mines de Cercs